

POMORSKIE PRIORYTETY

w Radzie Państw Morza Bałtyckiego

Przedstawiciele samorządów, biznesu, nauki i wojska dyskutowali o bezpieczeństwie i transformacji energetycznej oraz o wyzwaniach związanych z prezydencją w Radzie Państw Morza Bałtyckiego.

TEKST: BETI, ZDJĘCIA: Jacek Sowa – Kancelaria Marszałka Województwa, UMWP

W Sali Herbowej Urzędu Marszałkowskiego spotkało się kilkadziesiąt przedstawicieli samorządu, a także biznesu i świata nauki w ramach spotkania konsultacyjnego „Województwa nadmorskie wobec wyzwań energetycznych i priorytetów Polskiej Prezydencji w RPMB”. Spotkanie, które odbyło się z inicjatywy samorządu województwa pomorskiego oraz Bałtyckiego Instytutu Transformacji Energetycznej (BETI) i współpracy z Fundacją na rzecz Energetyki Zrównoważonej (FNEZ), miało odpowiedzieć na pytanie, jak powinna wyglądać prezydencja w Radzie Państw Morza Bałtyckiego w kontekście interesów regionu – terenów województw pomorskiego, zachodniopomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego.

POLSKA PRZEJMUJE STERY NA MORZU BAŁTYCKIM

1 lipca Polska przejęła Prezydencję w Radzie Państw Morza Bałtyckiego od Estonii. Dla regionu Pomorza to przełomowy moment, ponieważ otwiera się przestrzeń dla zaprezentowania wspólnotowej, długoterminowej strategii rozwoju Pomorza w szerokim kontekście.

- Bałtycki Instytut Transformacji Energetycznej przedstawił na spotkaniu konkretne propozycje inicjatyw, które rząd RP (we współpracy z partnerami z państw regionu bałtyckiego) mógłby wnieść do agendy Prezydencji w poszczególnych filarach, aby przyspieszyć transformację energetyczną państw Regionu Bałtyckiego, zbudować bezpieczną bałtycką infrastrukturę energetyczną i przemysłową, zwiększyć korzyści gospodarcze dla regionu i społeczności poprzez tworzenie nowych miejsc pracy i nowoczesnej, zielonej gospodarki - zaznacza Maciej Stryjecki, prezes zarządu BETI.

KONTYNUACJA PRAC

Polska Prezydencja ma zamiar kontynuować to, co wypracowała Estonia. Działania mają być koordynowane w trzech aspektach: zaostreżenie wymogów obowiązkowego raportowania nt. ubezpieczeń posiadanych przez statki pływające po Morzu Bałtyckim, nakładanie środków ograniczających na całe środowisko floty cieni, intensyfikacja kontaktów z państwami bandery; zwiększona obecność (patrole, inspekcje statków) i stopniowe zaostreżanie przepisów krajowych powinny być wykorzystywane jako skuteczne instrumenty odstraszania.

DNO BAŁTYKU I INWESTYCJE

Morze Bałtyckie to dziś jeden z najbardziej dynamicznie rozwijających się obszarów, kluczowych dla bezpieczeństwa energetycznego, transformacji gospodarczej oraz ochrony klimatu. Zwracano uwagę, że na dnie Bałtyku zalega mnóstwo broni chemicznej, która może stanowić zagrożenie. Ponadto przedstawicielka CRIST SA zapewniła o gotowości budowy całej niezbędnej floty instalacyjnej tzw. WTIV (Wind Turbine Installation Vessel), która miałaby operować w całym basenie Morza Bałtyckiego, obsługując inwestycje krajowe, ale też międzynarodowych graczy. Obecnie trwają też prace projektowe nad rurociągiem, który pozwoli przesyłać zielony wodór wytwarzany w północnej Finlandii do całej Europy Środkowej.

Prezydencja idzie w parze z inwestycjami. Przez ten rok Polska ma możliwość nie tylko pokazać, że staje się niezwykle istotnym graczem w kontekście bezpieczeństwa energetycznego całego basenu Morza Śródziemnego, ale też ma realny wpływ na transformację energetyczną Europy.

BEZPIECZEŃSTWO REGIONU

Polska Prezydencja ma w równym stopniu skupić się na energii i obronności. Jest to okazja, aby wspólne działania nadmorskich województw w istotny sposób wzmocniły pozycję Polski w regionie Bałtyku. To także możliwość realizacji ambitnych celów w zakresie zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwa oraz zielonej transformacji. Wśród głównych i długoterminowych priorytetów Rady Państw Morza Bałtyckiego są: bezpieczny i stabilny region, zrównoważony prosperujący region oraz tożsamość regionalna. Wskazywano również na działania rosyjskie w obrębie Bałtyku, jednoznacznie zaznaczając, że jesteśmy w trakcie wojny hybrydowej.

- Wojna w Ukrainie, nasilone działania hybrydowe i dezinformacyjne szczególnie dotkliwe dotyczą regionu Morza Bałtyckiego. Wymagają też kompleksowej odpowiedzi wykraczającej poza tradycyjne rozumienie bezpieczeństwa. Polska Prezydencja powinna wykorzystać struktury RPMB do koordynacji działań w obszarze ochrony infrastruktury krytycznej w regionie oraz przeciwdziałania tzw. flocie cieni - zauważa Maciej Stryjecki.

KLUCZOWE DYSKUSJE

Spotkanie konsultacyjne było istotne także z punktu widzenia przygotowywanego programu Forum Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego, które w dniach 29-30 października 2025r. odbędzie się w Polsce, w Sopocie. Województwo pomorskie będzie gospodarzem wydarzenia, które przygotowuje wraz z Ministerstwem Spraw Zagranicznych RP i Radą Państw Morza Bałtyckiego.

Forum EUSBSR, które zgromadzi ponad 600 uczestników z różnych sektorów, jest kluczowym wydarzeniem umożliwiającym wspólne podejmowanie wyzwań i realizację strategicznych celów regionu Morza Bałtyckiego.